

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-141/24-M
Sp. zn. ČŠIM-S-4/24-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095
Sídlo	Studentská 1095, Hranice I-Město, 753 01 Hranice
E-mail	zsnova.hranice@centrum.cz
IČO	61 985 988
Identifikátor	600 027 040
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jarmila Theimerová
Zřizovatel	Olomoucký kraj
Místo inspekční činnosti	Studentská 1095, Hranice
Inspekční činnost na místě	12., 15. a 16. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnosti podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095 (dále škola, subjekt), je právnickou osobou zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona, vykonává činnost základní školy, základní školy speciální, základní školy a mateřské školy při zdravotnickém zařízení – lázních a nemocnici a školní družiny. Subjekt má dvě oddělená pracoviště, na dětském oddělení v areálu Nemocnice Hranice a. s. a v dětské léčebně Radost, Lázně Teplice nad Bečvou a. s. V termínu inspekční činnosti byla základní a mateřská škola při lázních uzavřena z důvodu sezonního přerušení provozu léčebny, dětské oddělení nemocnice Hranice a.s., kde vykonává činnost základní a mateřská škola při nemocnici, byla v rekonstrukci.

Škola aktuálně zajišťuje vzdělávání 68 žákům, výuka v základní škole probíhá v devíti třídách, z toho jedna třída je zřízena pro žáky základní školy speciální. Všem žákům bylo poskytováno vzdělávání v rámci přiznaného stupně podpurných opatření podle doporučení vydaných školským poradenským zařízením. Někteří žáci byli vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu, podporu pedagogům při výuce poskytovali asistenti pedagoga. K realizaci zájmového vzdělávání slouží dvě oddělení školní družiny umístěné v budově školy.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně Základní školy a Mateřské školy Šromotovo nám. 177, Hranice nebo ve zdravotnickém zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vychází při řízení školy z dlouholetých pedagogických a řídicích zkušeností, pro rozvoj školy stanovila jasné priority. Stanovená koncepce analyzuje předchozí činnost školy, zohledňuje znalost prostředí a požadavky zřizovatele. Organizační struktura školy odpovídá její velikosti a podmínkám. Práce školy je systematická a plánovitá, střednědobé i krátkodobé plánování vychází ze stanovené koncepce, přihlíží k aktuálním potřebám žáků, jejich zákonných zástupců a pracovníků školy. Srozumitelně stanovené hlavní záměry se důsledně promítají do kvalitních, průběžně aktualizovaných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) pro základní a zájmové vzdělávání. V příslušných ŠVP jsou zohledněny požadavky, zásady, cíle a základního vzdělávání vzhledem k jednotlivým pracovištím, s respektem k potřebám, zájmům a celkovému zdravotnímu stavu žáků. Důraz je kladen na rozvoj praktických dovedností, návyků, pracovních postupů a sociálních kompetencí v každodenním uplatnění, přípravě na běžný život a volbu povolání. Jejich postupné naplňování se odráží v navazujícím ročním plánu školy zaměřeného na organizaci a plánování akcí, projektů, a dalších aktivit včetně jejich vyhodnocování.

Nastavená organizační struktura účelně zajišťuje plynulý chod subjektu včetně oddělených pracovišť. Část svých pravomocí v řízení školy ředitelka školy delegovala na svou zástupkyni, s vedením školy úzce spolupracuje i školní poradenské pracoviště. Kontrolní činnost vedení školy je prováděna průběžně i plánovitě v souladu se stanovenými prioritami. K posouzení kvality vzdělávání je využívána četná hospitační činnost ředitelky školy, vycházející z plánu hospitační a kontrolní činnosti. Konkretizovaná doporučení ke zlepšení kvality výuky většinou korespondovala s inspekčními zjištěními. Na pravidelných jednáních pedagogické rady celého subjektu projednává ředitelka školy všechny důležité aspekty vzdělávání, aktuální záležitosti týkající se organizace a zabezpečení výuky, prospěchu, chování, omluvené i neomluvené absence s přijetím opatření k jednotlivým zjištěním a následnou kontrolou. Pedagogický sbor subjektu je stabilizovaný, na pozicích učitelů a asistentů pedagoga dochází jen k přirozeným obměnám. Ve spolupráci s pedagogy a podle

aktuálních potřeb ředitelka účelně plánuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, zaměřené především na vzdělávání žáků s příznými podpůrnými opatřeními, prevenci rizikových jevů nebo změn ve školské legislativě. Kladně lze hodnotit realizaci vzájemných hospitací, pedagogové mezi sebou aktivně spolupracují, jejich komunikace, sdílení a výměna zkušeností má pozitivní dopad na průběh a výsledky vzdělávání. Pedagogové plánují a realizují školní a mimoškolní akce, projektové dny, předávají si poznatky ze vzdělávacích akcí, samostudia a vzájemných hospitací.

Prostorové podmínky pro vzdělávání jsou vyhovující, prostředí pro vzdělávání se postupně zkvalitňuje. Byly zřízeny nové víceúčelové učebny, vybavení školní zahrady mobilními záhony umožňuje realizaci pracovních aktivit. Žáci účelně využívají cvičnou kuchyni a školní dílnu. Vybavení pomůckami, učebnicemi a dalším podpůrným didaktickým materiálem je na velmi dobré úrovni. Materiální podmínky školy umožňují naplňovat všechny vzdělávací programy školy. K výuce tělesné výchovy je pravidelně využívána tělocvična jiného subjektu v bezprostřední blízkosti školy. Školní družina byla přemístěna do vhodnějších prostor a sdílí i prostory s kmenovou učebnou. Zařízení školní družiny však vykazuje známky značného opotřebení, nábytek a materiální vybavení již není dostačující a neposkytuje adekvátní podmínky pro odpočinek a relaxaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka hodnocených vyučovacích hodin probíhala podle ŠVP pro základní vzdělávání s úpravou doporučených očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření a dle ŠVP pro základní školu speciální. V některých třídách byli společně vyučováni žáci ze dvou ročníků, jejich rozdělení do tříd bylo promyšlené, vycházelo ze vzdělávacích předpokladů a specifických projevů a potřeb žáků tak, aby bylo zajištěno klidné prostředí ke vzdělávání. Do výuky se pozitivně promítala nejen adekvátní příprava pedagogických pracovníků, ale i jejich velmi dobré povědomí o schopnostech jednotlivých žáků. S ohledem na speciální vzdělávací potřeby jednotlivců pedagogové citlivě sledovali aktuální možnosti a stávající míru soustředěnosti třídy. Většina sledovaných hodin v základní škole byla pečlivě připravena a promyšlena, nechybělo jasné stanovení cíle hodiny s připomenutím a zopakováním probraného učiva. Při vzdělávání byly účelně uplatňovány vhodné postupy a byl podporován zájem žáků o předkládané úkoly. Vzdělávací postupy probíhaly v postupných krocích a žáci byli vedeni ke spolupráci a dokončení započaté práce. Diferencovaná a individualizovaná výuka byla doplněna prací s obrázky, rébusy a obohacena o experimenty, soutěže nebo pohybové prvky. Potřebnou individuální péči věnovali pedagogové všem žákům, u kterých se projevil problém se splněním úkolu, výraznou a účinnou pomoc poskytovali i asistenti pedagoga, kteří spolu s vyučujícími vytvářeli dobře spolupracující tým. Vyšší aktivita žáků se projevila ve vyučovacích hodinách, kde se účelně střídala práce pod přímým vedením učitele se samostatnou prací žáků, k motivaci byly využívány různé pomůcky. Hodnocené vyučovací hodiny se vyznačovaly pozitivní atmosférou, pedagogové vykazovali profesionalitu, využívali účinné výukové postupy a účinně motivovali žáky k další práci. V menší míře bylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno obohacení výuky dostupnou interaktivní technikou.

Vzdělávání ve speciální třídě základní školy probíhalo rovněž v příjemné atmosféře pod vedením zkušené učitelky s dlouholetou speciálně pedagogickou praxí. Výuka vycházela z promyšlené přípravy a velmi dobrého povědomí o potřebách jednotlivých žáků. Výukové aktivity byly výrazně individualizovány a uzpůsobeny tak, aby navazovaly na dosažené dovednosti žáků a dále je rozvíjely pomocí speciálních metod, odpovídajících pomůcek a uzpůsobením prostředí. Žáci měli možnost klást otázky, zapojit se do práce ve dvojicích

nebo pracovat individuálně. Přirozené střídání činností a využití pohybových prvků zajišťovalo žákům potřebnou relaxaci.

Pedagogové celkově žáky průběžně oceňovali za snahu i dílčí pokrok, povzbuzovali je k následné aktivitě, na závěr shrnuli pozitivně průběh vyučovací hodiny. Jen ojediněle však pracovali s prvky žákovského sebehodnocení, většinou nebyl vytvářen prostor ani pro rozvíjení jeho jednoduchých forem (návodné otázky, symboly, emotikony, piktogramy, pohybové ztvárnění). Téměř vůbec nevyužívali pedagogové vzájemné vrstevnické hodnocení a formativní hodnocení.

Zájmové vzdělávání napomáhalo osobnostnímu rozvoji účastníků. Probíhalo ve dvou odděleních školní družiny v souladu se vzdělávací strategií školy. Bylo uskutečňováno v prostorách auly a běžné třídy. Žáci měli k dispozici školní cvičnou kuchyni, počítačovou učebnu a školní dvůr. K naplňování potřeb a zájmů realizovala školní družina pestrou škálu smysluplných volnočasových aktivit formou výchovných, rekreačních, spontánních a zájmových činností. Pozitivní a funkční byly vztahy mezi vychovatelkami a účastníky zájmového vzdělávání. Převládala příjemná a přátelská atmosféra, účastníci bezproblémově komunikovali a v případě potřeby si navzájem vypomáhali, do aktivit se zapojovali ochotně a jejich iniciativa byla vždy vhodně posilována pochvalou a povzbuzením. Respektování osobnostního rozvoje a zaměření na sociální výchovu vedlo k rozvoji stanovených klíčových kompetencí. Cíleně byly rozvíjeny kompetence komunikativní, sociální a pohybové. Výrazným pozitivem celého výchovně vzdělávacího procesu bylo propojení učiva s reálnými situacemi a praktickou přípravou na každodenní život.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pravidla pro průběžné i celkové hodnocení výsledků žáků má škola nastavena ve školním řádu. Systém průběžného hodnocení žáků je založen na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských vědomostí a dovedností. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků vyučující vycházejí z individuálního přístupu s respektem k doporučení ke vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními a zpracovaným individuálním vzdělávacím plánům. Zákonné zástupce nezletilých žáků škola o výsledcích vzdělávání průběžně informuje prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách a dále na třídních schůzkách nebo při individuálních konzultacích.

Výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření škola systematicky eviduje a podrobně analyzuje na jednáních pedagogické rady, následně jsou přijímána opatření. Neprospívajícím žákům je poskytována podpora formou individuálního přístupu ve výuce nebo doučování. Třídní učitelé, výchovný poradce, metodik prevence a vedení školy se na jednáních pedagogické rady kromě pravidelné sumarizace výsledků vzdělávání důsledně zabývají řešením rizikového chování jednotlivých žáků a zejména vysokým počtem absencí, a to i neomluvených, které jsou výraznou měrou ovlivněny životními podmínkami a sociálním prostředím žáků. Za 1. čtvrtletí školního roku 2023/2024 škola vykázala průměrně 36 zameškaných hodin na žáka (z toho 2,24 hodin neomluvené absence na žáka), a ve školním roce 2022/2023 mělo na neomluvené absenci podíl 35,5 % žáků školy. Při řešení problémů spojených s absencemi, ale i ostatními projevy nevhodného chování, uplatňují pedagogové individuální přístup založený na empatii a povědomí o osobnostech a rodinném prostředí jednotlivých žáků. Přijatá opatření však nejsou vždy účinná, ačkoli se na řešení spolupodílí i příslušný terénní pracovník, pediatr, orgán sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Hranice a Policie ČR. Přestože škola dbá o to, aby všichni žáci dosahovali maximálního učebního pokroku, v loňském školním roce 2022/2023 neprospělo

10 žáků (tj. 7,1 %), z toho se dva žáci závěrečného ročníku nedostavili ke komisionálním zkouškám a neukončili tak základní vzdělávání.

Po splnění povinné školní docházky žáci přecházejí na střední školy a do učebních oborů. Kariérové poradenství zajišťuje škola ve spolupráci s Úřadem práce Přerov formou besed se zástupci odborných škol a zařazováním témat spojených s volbou povolání a profesním uplatněním do výuky (Výchova k občanství, Člověk a svět práce). Škola umožňuje žákům účast na exkurzích a dnech otevřených dveří a poskytuje informace a metodickou pomoc i zákonným zástupcům (nástěnka výchovného poradce, třídní schůzky, individuální konzultace). Někteří zákonní zástupci ale o profesní přípravu svých dětí neprojevují zájem, část žáků se k dalšímu studiu na středních školách ani nepřihlašuje, část započaté studium nedokončí. O úspěšném ukončení a uplatnění svých absolventů škola získává informace neformální cestou.

Prevenzi rizikového chování žáků věnuje škola náležitou pozornost, preventivní program je naplňován formou vhodných činností. Škola realizuje 3x ročně dotazníkové šetření, zaměřené na klima školy, šikanu a prevenci dalších patologických jevů. S výsledky pedagogové pracují při třídnických hodinách a individuálních konzultacích s žáky, kteří osobní kontakt upřednostňují před schránkou důvěry.

Závěry

Vývoj školy

- Škole se daří postupně zkvalitňovat a rozvíjet zázemí pro vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními na všech místech poskytovaného vzdělávání.
- Školní družina byla od poslední inspekční činnosti přesunuta do vhodnějších prostor školní auly a využívá i kmenovou třídu.

Silné stránky

Základní škola

- Příznivá sociální atmosféra školy se projevuje ve velmi dobrých vzájemných vztazích všech účastníků vzdělávání. Zejména při komunikaci se zákonnými zástupci i žáky pedagogové projevují vstřícnost, zájem a respekt. (2.2)
- Pedagogové přistupují k žákům partnersky a s respektem, který podporuje jejich sociální a osobnostní rozvoj. Aktivní spolupráce a vzájemná součinnost napomáhá k zvládnutí jejich vzdělávacích obtíží. (3.2)
- Účelné uplatňování speciálně pedagogických postupů, účinné využívání forem a metod výuky včetně individualizace a diferenciací činností vzhledem k možnostem žáků pozitivně ovlivňuje výsledky vzdělávání. (4.2)
- Škola zajišťuje všem žákům bez rozdílu rovný přístup ke vzdělávání, podporuje jejich všestranný rozvoj s osvojením dovedností, návyků i postojů potřebných pro praktický život. (6.1)

Školní družina

- Zájmové vzdělávání poskytované prostřednictvím činnosti školní družiny nabízí účastníkům zájmového vzdělávání vhodné aktivity podporující kreativitu, tvořivost a iniciativu. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Ve sledované výuce byly v menší míře využívány informační technologie i další dostupné interaktivní pomůcky. (2.4)
- V závěru vyučovacích hodin bylo uplatňováno závěrečné shrnutí a zhodnocení učitelem i žáky. Formativní hodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků zaznamenáno nebylo. (4.4)

Školní družina

- Prostory školní družiny včetně vybavení pomůckami a relaxačními prvky zcela neodpovídají současným standardům zájmového vzdělávání. (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pokračovat v aktivním přístupu v řízení školy, posilovat rozvoj pozitivních vztahů na pracovišti, týmovou spolupráci a součinnost všech účastníků vzdělávání.
- Nadále využívat systém vzájemných hospitací a sdílení pedagogického procesu s cílem zvyšování profesní odbornosti, předávání zkušeností, inspiraci a nápadů zejména u začínajících pedagogů.
- Ve vyučovacích hodinách více využívat dostupnou interaktivní techniku, posílit využívání různých informačních zdrojů a podpořit tímto rozvoj kritického myšlení žáků.
- V součinnosti s dalším osobnostním rozvojem žáků a jejich motivací k učení nadále pokračovat v nastaveném systému hodnocení a sebehodnocení. Více se zaměřit na vzájemné vrstevnické hodnocení včetně cíleného uplatňování různých způsobů formativního hodnocení pomocí vhodně volených otázek, vizualizace, pohybu apod.
- Ve spolupráci se zřizovatelem zkvalitnit materiální vybavení pro zájmové vzdělávání a činnost školní družiny.
- Pravidelně aktualizovat webové stránky školy a doplnit je o přehledné informace k činnosti školního poradenského pracoviště.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 19. 12. 2023
2. Školní řád základní školy specifikovaný pro všechna pracoviště subjektu s platností od 1. 9. 2023
3. Vnitřní řád školní družiny, s platností od 1. 9. 2023
4. Výroční zpráva o činnosti školy, čj. ZŠMŠH/216/2023, za školní rok 2022/2023, ze dne 28.8.2023
5. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly na období 2023–2028
6. Celoroční plán školy, školní rok 2023/2024
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s motivačním názvem „Ať radost přináší jen radost“, odloučené pracoviště: Základní škola při dětské léčebně Radost Teplice nad Bečvou, s platností od 1. 9. 2023
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ať škola přináší radost z poznání“, odloučené pracoviště: Základní škola při dětském oddělení nemocnice Hranice, s platností od 1. 9. 2023
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s motivačním názvem „Naše nová škola“, s platností od 1. 9. 2018, datum poslední aktualizace 1.9.2023
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s motivačním názvem „Naše nová škola speciální I. a II.“, s platností od 1. 9. 2022
11. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s motivačním názvem „Jak jde rok, školní rok 2023/2024
12. Třídní knihy, školní rok 2022/2023, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
13. Zápisy z třídních schůzek, školní rok 2023/2024
14. Třídní vzdělávací programy mateřské školy včetně evaluace, školní rok 2023/2024
15. Školní matrika ZŠ (elektronická verze), vedená k termínu inspekční činnosti
16. Třídní výkazy ZŠ, vedené k termínu inspekční činnosti
17. Katalogové listy žáků ZŠ, vedené k termínu inspekční činnosti
18. Výkazy o počtech žáků, školní rok 2023/2024
19. Kontrolní prověrky (namátkový výběr), školní roky 2022/2023, 2023/2024, k termínu inspekční činnosti
20. Žakovské knížky, žakovské sešity, pracovní listy, pracovní sešity (namátkový výběr), vedené k termínu inspekční činnosti
21. Zápisy z jednání pedagogické rady (včetně zpráv třídních učitelů, zprávy o činnosti ŠD), školní roky 2022/2023, 2023/2024
22. Plán hospitační činnosti, školní rok 2023/2024
23. Záznamy z hospitační činnosti, školní roky 2022/2023, 2023/2024, vedené k termínu inspekční činnosti
24. Dokumentace žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, vedená k termínu inspekční činnosti
25. Plán práce školního poradenského pracoviště, školní rok 2023/2024
26. Plán práce školního metodika prevence pro školní rok 2023/2024
27. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2023/2024
28. Preventivní plán školy pro školní rok 2023/2024

29. Přehled rozvrhů tříd a učitelů, školní rok 2023/2024
30. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní rok 2023/2024
31. Zápisní listky školní družiny, školní rok 2023/2024
32. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024
33. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání)
34. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí a žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb
35. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy
36. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM- 256/19-M
37. Protokol o kontrole, čj. ČŠIM-257/19-M

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Kapitánová, školní inspektorka

Mgr. Jitka Martinková, školní inspektorka

Ing. Petra Kalabisová

2. 2. 2024